

पिंपरी-चिंचवड (पी.सी.एम.सी.) ते निगडी मार्गिका
क्र.१-ए या उन्नत मेट्रो मार्गाच्या अंमलबजावणीस
सुधारित मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : पीआरडी-३३१९/प्र.क्र.०६/नवि-७,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : १२ मार्च, २०२१.

संदर्भ:- शासन निर्णय क्रमांक : पीआरडी-३३१९/प्र.क्र.०६/नवि-७, दि. ०२ मार्च, २०१९.

प्रस्तावना :-

पिंपरी चिंचवड हा राज्यातील एक महत्वाचा मोठा नागरी समूह आहे. सदर शहरात वाढलेल्या विविध शैक्षणिक संस्था व उद्योग यामुळे लोकसंख्या व रोजगार यामध्ये गत २० वर्षात मोठ्या प्रमाणात वाढ झाली आहे. पिंपरी चिंचवड या शहरात काही दशकात जलद गतीने नागरीकरणात वाढ झाली आहे. सन २०११ च्या जनगणनेनुसार पिंपरी चिंचवड शहराची लोकसंख्या १७.२७ लाख होती. पिंपरी-चिंचवड शहरासाठी मेट्रो प्रकल्पांचे नियोजन करताना सन २०१७ पर्यंत पिंपरी चिंचवड शहराची लोकसंख्या सुमारे २१ लाख इतकी वाढण्याचा अंदाज करण्यात आला होता. सन २०२८ व २०३८ या वर्षाकरीता संभाव्य लोकसंख्या अनुक्रमे ३०.९० लाख व ३९.१० लाख असेल असा अंदाज आहे. वाढती लोकसंख्या व वाहने लक्षात घेता नजीकच्या काळामध्ये अस्तित्वात असलेले रस्ते अपुरे पडून गर्दी होईल हे लक्षात घेवून शासनाने शासन निर्णय क्र.पीएमआर-३३१३/प्र.क्र.२९/नवि-७ दि.२९.१०.२०१३ व शासन निर्णय क्र.पीएमआर-३३१६/प्र.क्र.१३२/नवि-७ दि.२३.१२.२०१६ अन्वये पुणे मेट्रो रेल्वे प्रकल्प टप्पा-१ मधील मार्गिका क्रमांक १ (पिंपरी-चिंचवड ते स्वारगेट - लांबी १६.५८९ कि.मी.) व मार्गिका क्रमांक २ (वनाज ते रामवाडी - लांबी १४.६६५ कि.मी.) या रु.११४२० कोटी खर्चाच्या उन्नत व अंशतः भुयारी मेट्रो प्रकल्प राबविण्यास मान्यता दिली आहे. पुणे मेट्रो प्रकल्पाची अंमलबजावणी महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि. या विशेष उद्देश वाहन कंपनीमार्फत करण्यात येत आहे. सदर टप्पा-१ मार्गिकांची कामे प्रगतीपथावर असून ती लवकरच पूर्ण होणे अपेक्षित आहे.

पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिकेने यापूर्वी सादर केलेल्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने पुणे मेट्रो मार्गिका क्र.१ (पिंपरी-चिंचवड ते स्वारगेट) या मार्गिकेचा विस्तार कॉरिडोर-१ए- पी.सी.एम.सी. ते निगडी या ४.४१३ कि.मी. लांबीच्या रु. १०४८ कोटी खर्चाच्या प्रकल्पाच्या खर्चाची महामेट्रोमार्फत अंमलबजावणी करण्यास मा. मंत्रीमंडळाने दि. २७.०२.२०१९ रोजी मान्यता दिली होती. त्यानुषंगाने संदर्भाधीन दिनांक २ मार्च, २०१९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये सदर प्रकल्पाची उभारणी करण्यास मान्यता देण्यात आली होती. उक्त मान्यतेनुसार सदर प्रकल्पाचा सविस्तर प्रकल्प अहवाल तांत्रिक व आर्थिक पडताळणीसाठी केंद्र शासनाच्या गृहनिर्माण व शहरी कार्य मंत्रालयाकडे सादर करण्यात आला होता. यासंदर्भात गृहनिर्माण व शहरी कार्य मंत्रालयाने दि. ०५.१०.२०२० रोजीच्या पत्रान्वये प्रकल्प खर्चामध्ये बचत करण्याच्या दृष्टीने पी.सी.एम.सी. ते निगडी या विस्तारीत मेट्रो प्रकल्प प्रस्तावाचे पुनरावलोकन करण्याबाबत तसेच मेट्रो रेल पॉलिसी, २०१७ नुसार केंद्र शासनाकडून १०% अनुदान पर्यायांतर्गत किमान आवश्यकतेसह विस्तारीत मेट्रो प्रकल्पाचा प्रस्ताव सादर करण्याबाबत सूचित केले होते. केंद्र

शासनाच्या उक्त सूचना विचारात घेऊन पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिकेने दि.१७.११.२०२० रोजीच्या पत्रान्वये प्रकल्पासाठी आवश्यक रोलिंग स्टॉकच्या कार्स/कोचेस मध्ये बचत करून तसेच मेट्रो रेल पॉलिसी, २०१७ नुसार केंद्र शासनाकडून १०% अनुदान पर्यायांतर्गत कॉरिडोर-१ए- पी.सी.एम.सी. ते निगडी या प्रकल्पाचा सुधारित रु.९४६.७३ कोटी खर्चाचा पुरक प्रकल्प अहवालासह प्रस्ताव शासनाच्या मान्यतेस्तव सादर केला आहे. त्यानुषंगाने संदर्भाधीन दि. २ मार्च, २०१९ रोजीचा शासन निर्णय अधिक्रमित करून सदर प्रकल्पाच्या सुधारीत प्रस्तावास राज्य शासनाकडून मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

०२. शासन निर्णय :-

पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेने सादर केलेल्या पिंपरी-चिंचवड (पी.सी.एम.सी.) ते निगडी कॉरीडोर क्र.१ए या रु. ९४६.७३ कोटी प्रकल्प पुर्णत्व खर्चाच्या उन्नत मेट्रो मार्गीकेची अंमलबजावणी करण्यास पुढील प्रमाणे मान्यता देण्यात येत आहे.

- (१) पिंपरी चिंचवड (पी.सी.एम.सी.) ते निगडी कॉरीडोर क्र.१ ए (लांबी-४.४१३ कि.मी. व स्थानके-३) या रु. ९४६.७३ कोटी खर्चाच्या उन्नत मेट्रो प्रकल्पास या प्रकल्पाच्या खर्चात कोणत्याही कारणाने वाढ झाल्यास त्याचे दायित्व राज्य शासनावर न येता तो भार पूर्णतः विशेष हेतू वहन कंपनीचा राहील या अटीवर मान्यता देण्यात येत आहे.
- (२) सदर प्रकल्पाची अंमलबजावणी महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि. या विशेष वाहन हेतू कंपनी मार्फत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- (३) सदर प्रकल्पासाठी प्रस्तावित प्रकल्प निधी उभारणीकरिता खाली नमूद केलेल्या आर्थिक सहभागाच्या ढाचास तत्त्वतः मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	तपशिल	रक्कम रुपये (कोटी)	सहभागाची टक्केवारी
	अनुदान/समभाग		
१	केंद्र शासनाचे अनुदान*	६७.११	१०%
२	राज्य शासनाचा समभाग (पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेने वहन करावयाचा)	१२२	१८.२%
३	राज्य शासनाचा समभाग (राज्य शासनाने वहन करावयाचा)	७९.४	११.८%
४	द्विपक्षीय, बहुपक्षीय संस्थांचे कर्जसहाय्य	४०२.६	६०%
	केंद्र शासनाच्या अनुदानाकरिता पात्र प्रकल्प खर्च	६७१.१	१००%
५	राज्य कर (SGST) व केंद्रीय कर (CGST) साठी राज्य शासनाचे दुय्यम कर्ज	९०.६३	
६	भुसंपादन, EIA, पुर्नवसन व पुर्नवसाहतीकरण, इ. करीता पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकाचे सहाय्य	१८५	
	पुर्ण प्रकल्पाचा खर्च :-	९४६.७३	
	इतर समभाग Deferred Revenue मालमत्ता विकास करून जमा होणारी	१५४.५५	

* केंद्र शासनामार्फत मेट्रो रेल्वे पॉलिसी, २०१७ नुसार प्रकल्प खर्चाचा (खाजगी सहभाग, जमीन, पुनर्वसन व पुनर्वसाहतीकरण, कर यावरील खर्च वगळून) १० टक्के हिस्सा अनुदान स्वरूपात

- (४) सदर प्रकल्पासाठी राज्य कर (SGST) व केंद्रीय कर (CGST) यावरील खर्चासाठी रु. ९०.६३ कोटी इतक्या रक्कमेचे दुय्यम कर्ज सहाय्य, त्याच्या व्याजासह परतफेड करण्याची जबाबदारी संबंधित विशेष हेतू वहन कंपनीची राहिल या अटीवर, राज्य शासनाकडून सदर रक्कम उपलब्ध करून देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- (५) सदर प्रकल्पात राज्य शासनाने वहन करावयाचा समभाग रु.७९.४ कोटी तसेच उपरोक्त रु.९०.६३ कोटी व्याजासहित परतफेड करावयाचे दुय्यम कर्ज असे एकूण रु.१७०.०३ कोटी रक्कमेशिवाय राज्य शासनावर इतर कोणताही भार येणार नाही या अटीवर मान्यता देण्यात येत आहे.
- (६) सदर प्रकल्पाकरिता उपरोक्त परिच्छेद क्र.३ मधील तक्यात नमूद केल्याप्रमाणे एकूण राज्यशासनाच्यावतीने समभाग रु.१२२ कोटी + भुसंपादन, EIA व पुनर्वसन व पुनर्वसाहतीकरण, इत्यादी करीता रु. १८५ कोटी असे एकूण रु. ३०७ कोटी पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेने सदर प्रकल्पासाठी द्यावेत याकरिता पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेस निर्देश देण्यात येत आहेत.
- (७) सदर प्रकल्पासाठी केंद्र शासनाकडून प्राप्त करावयाचे अनुदान रु.६७.११ कोटी मिळविण्याकरीता महामेट्रो यांनी पाठपुरावा करण्याचे निदेश देण्यात येत आहेत.
- (८) वरील मान्यतेखेरीज पुणे मेट्रो रेल्वे प्रकल्प टप्पा-१ मधील मार्गिका क्र.१ (पिंपरी-चिंचवड ते स्वारगेट) व मार्गिका क्र.२ (वनाज ते रामवाडी) मान्यतेबाबतचे शासन निर्णय क्र.पीएमआर-३३१३/प्र.क्र.२९/ नवि-७ दि.२९.१०.२०१३ (सोबत परिशिष्ट-१) व शासन निर्णय क्र.पीएमआर-३३१६/प्र.क्र.१३२/नवि-७ दि.२३.१२.२०१६ (सोबत परिशिष्ट-२) मधील इतर मान्यता व अटी व शर्ती सदर प्रकल्पास देखील लागू करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

हा शासन निर्णय नियोजन विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र.३७१/का.१४४४ दिनांक २२.०१.२०२१ व वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र.९३/व्यय-३ दिनांक १०.०३.२०२१ अन्वये प्राप्त अभिप्रायांचा विचार करून व मा. मंत्रिमंडळाने दि.१७.०२.२०२१ रोजी दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२१०३१२१३०९०५४८२५ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Vijay Karbhari
Chaudhari

(विजय चौधरी)

उप सचिव, महाराष्ट्र राज्य

प्रति,

१. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, यांचे सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

३. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
४. मंत्री (नवि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
५. राज्यमंत्री (नवि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
६. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
७. अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
८. अपर मुख्य सचिव (परिवहन), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
९. अपर मुख्य सचिव, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१०. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
११. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१२. अपर मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१३. प्रधान सचिव, विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१४. प्रधान सचिव (नवि-१), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१५. प्रधान सचिव (नवि-२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१६. सचिव (विशेष प्रकल्प), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१७. सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१८. व्यवस्थापकिय संचालक, महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि. (महामेट्रो) नागपूर.
१९. विभागीय आयुक्त, पुणे विभाग, नागपूर.
२०. पोलिस आयुक्त, पुणे.
२१. पोलिस आयुक्त, पिंपरी-चिंचवड
२२. आयुक्त, पुणे महानगरपालिका, पुणे.
२३. आयुक्त, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका, पिंपरी-चिंचवड.
२४. महानगर आयुक्त, पुणे महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, पुणे
२५. जिल्हाधिकारी, पुणे.
२६. महाव्यवस्थापक, मध्य रेल्वे, मुंबई.
२७. महाव्यवस्थापक, पुणे महानगर परिवहन महामंडळ मर्यादित, पुणे.
२८. सह सचिव, नगर रचना, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
२९. संचालक, नगर रचना, मध्यवर्ती प्रशासकीय इमारत, पुणे.
३०. उप सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
३१. कार्यासन अधिकारी (नवि-२२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
३२. निवड नस्ती (नवि-७).

पुणे महानगर मेट्रो रेल प्रकल्पातील पिंपरी चिंचवड ते स्वारगेट या मार्गिकेस व वनाझ ते रामवाडी या मार्गिकेच्या सुधारित प्रस्तावास मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : पीएमआर-३३१३/प्र.क्र.२९/नवि-७,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २९ ऑक्टोबर, २०१३.

संदर्भ : शासन निर्णय क्रमांक : पीएमआर-३३१०/प्र.क्र.१९/नवि-७,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ११ सप्टेंबर, २०१२.

प्रस्तावना :

पुणे महानगर प्रदेशातील वाढती लोकसंख्या आणि वाहनांची संख्या या अनुषंगाने निर्माण झालेली वाहतूक समस्या लक्षात घेता, सार्वजनिक वाहतूक व्यवस्था सक्षम करणे गरजेचे झालेले आहे. पुणे व पिंपरी-चिंचवड शहरातील वाहतूक समस्या निराकरणासाठी करावयाच्या विविध उपाययोजनांपैकी मेट्रो प्रकल्प राबविण्याकरिता पुणे व पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेने दिल्ली मेट्रो रेल्वे कॉर्पोरेशनची नेमणूक करून त्यांच्याकडून सविस्तर प्रकल्प अहवाल अपेक्षिलेला होता.

दिल्ली मेट्रो रेल्वे कॉर्पोरेशन (डी.एम.आर.सी.) यांनी पुणे मेट्रो प्रकल्पाकरीता तयार केलेल्या सविस्तर प्रकल्प अहवालामध्ये विविध छन्नमार्ग सुचविण्यात आलेले असून त्यामध्ये टप्पा-१ मध्ये "मार्गिका क्रमांक-१ : पिंपरी चिंचवड ते स्वारगेट" व "मार्गिका क्रमांक -२ : वनाझ ते रामवाडी" या मार्गिकांचा समावेश आहे. या अहवालातील तांत्रिक बाबी, व्यवहार्यता आणि आर्थिक निकष यांचा साधकबाधक विचार करून पुणे महानगरपालिकेने मुख्य सभा ठराव ९०, दि. २३.६.२०१० अन्वये त्यांच्या क्षेत्रातून जाणाऱ्या "मार्गिका क्र.२ वनाझ ते रामवाडी" या उन्नत मेट्रो प्रकल्पास मान्यता दिली आहे. तसेच "मार्गिका क्रमांक १ : पिंपरी चिंचवड ते स्वारगेट" या मार्गिकेस पुणे महानगर पालिकेने मुख्य सभा क्रमांक- ५१ ठराव क्रमांक ५७७, दिनांक २४.१२.२०१२ अन्वये व पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेने मुख्य सभा क्रमांक ८ च्या ठराव क्रमांक १३३, दिनांक २०.९.२०१२ अन्वये मान्यता दिली आहे.

शासनाच्या संदर्भाधीन निर्णयान्वये "मार्गिका क्रमांक -२ : वनाझ ते रामवाडी" या उन्नत मेट्रो प्रकल्पास यापूर्वीच मान्यता देण्यात आली होती. तथापि, सदर प्रकल्पाची कालमर्यादा व भांडवली खर्च

galy

आता सुधारित झाल्याने या प्रकल्पास सुधारित मान्यता देण्याची व "मार्गिका क्रमांक-१ : पिंपरी-चिंचवड ते स्वारगेट" या मार्गिकेस मान्यता देण्याचा प्रस्ताव शासनाकडे प्राप्त झाला आहे. पुणे महानगर मेट्रो रेल्वे प्रस्तावामधील टप्पा १ अंतर्गत "मार्गिका क्र-१ (पिंपरी चिंचवड ते स्वारगेट- लांबी १६.५९ कि.मी.)" व "मार्गिका क्रमांक-२ (वनाझ ते रामवाडी - लांबी १४.९२५ कि.मी.)" यांचा समावेश आहे. "मार्गिका क्रमांक-१ : पिंपरी-चिंचवड ते स्वारगेट" या मार्गिकेकरिता जानेवारी, २०१३ च्या दराने रु.५६१८ कोटी खर्च अपेक्षित असून प्रकल्प पूर्णत्वासाठी रु. ६९६० कोटी खर्च अपेक्षित आहे. "मार्गिका क्रमांक-२ : वनाझ ते रामवाडी" या मार्गिके करिता जानेवारी, २०१३ च्या दराने रु.२६६३ कोटी खर्च अपेक्षित असून प्रकल्प पूर्णत्वासाठी रु. ३२२३ कोटी खर्च अपेक्षित आहे. मार्गिका क्रमांक-१ यास मान्यता देण्याची तसेच मार्गिका क्रमांक-२ याच्या सुधारित प्रस्तावास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. या संदर्भात सर्वंकष विचारांती शासन पुढील प्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

[I] पुणे महानगर मेट्रो रेल प्रकल्पातील टप्पा-१ मधील "मार्गिका क्रमांक-१ : पिंपरी चिंचवड ते स्वारगेट" या मार्गिकेस व "मार्गिका क्रमांक-२ : वनाझ ते रामवाडी" या मार्गिकेच्या सुधारित प्रस्तावास पुढील प्रमाणे मान्यता देण्यात येत आहे.

१. -- पुणे महानगर मेट्रो रेल प्रकल्पांतर्गत पहिल्या टप्प्यातील "मार्गिका क्र.१ : पिंपरी-चिंचवड ते स्वारगेट" या अंशतः उन्नत व अंशतः भूयारी मेट्रो प्रकल्पास सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट-१ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे मान्यता देण्यात येत आहे.

२. संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आलेल्या पुणे महानगर मेट्रो रेल प्रकल्पांतर्गत पहिल्या टप्प्यामधील "मार्गिका क्र.-२ : वनाझ ते रामवाडी" या प्रकल्पाच्या सुधारित कालमर्यादेस व सन २०१३ च्या दरावर आधारित भांडवली खर्चाच्या सुधारित प्रस्तावास परिशिष्ट-२ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे मान्यता देण्यात येत आहे.

३. पुणे महानगर मेट्रो प्रकल्पाच्या पहिल्या टप्प्यातील वर उल्लेखित दोन्ही मार्गिकांचे एकत्रीत प्रस्ताव केंद्र शासनाकडे मंजूरीस्तव सादर करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

४. पुणे महानगर मेट्रो रेल प्रकल्पांतर्गत सदर दोन्ही मार्गिकांचे प्रकल्प राबविण्यासाठी "पुणे महानगर मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड" या नावाने एक स्पेशल पर्पज व्हेईकल (एस.पी.व्ही. कंपनीची स्थापना करण्यात मान्यता देण्यात येत आहे. सदर एसपीव्हीमध्ये केंद्र शासनाच्या २०% आर्थिक सहभागाच्या तुलनेत राज्यशासन व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांचा एकूण ३०% आर्थिक सहभाग असल्याने राज्यशासन आणि महानगरपालिकांचे एकूण सहा संचालक सद कंपनीच्या संचालक मंडळावर घेण्यास मान्यता देण्यात येत असून त्या अनुषंगाने केंद्रशासनार

(Signature)

विनंती करण्यात यावी. त्यानुसार सदर नियोजित एस.पी.व्ही कंपनीचे संचालक म्हणून खालील प्रतिनिधींचा समावेश राहील:-

१. प्रधान सचिव (नवि-१), नगर विकास विभाग, महाराष्ट्र शासन,
२. प्रधान सचिव (वित्त), वित्त विभाग, महाराष्ट्र शासन
३. प्रधान सचिव (नवि-२), नगर विकास विभाग, महाराष्ट्र शासन
४. महापालिका आयुक्त, पुणे महानगरपालिका
५. महापालिका आयुक्त, पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका
६. प्रधान सचिव (उद्योग), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, महाराष्ट्र शासन
७. केंद्र शासनाचे नामनिर्देशित अधिकारी- ५

५. "पुणे महानगर मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड" या कंपनीस सदर प्रकल्प अंमलबजावणी संबंधातील अधिकार दिल्ली मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन (डी.एम.आर.सी.) च्या धर्तीवर देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर कंपनी स्थापन होईपर्यंत सदर प्रकल्पासाठी कार्यान्वयीन संस्था म्हणून पुणे महानगरपालिका व पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका यांची नियुक्ती करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

६. ० सदर प्रकल्प राबविण्यासाठी केंद्र शासन व रेल्वे प्रशासनाशी आवश्यक तो पत्र व्यवहार करण्यास व केंद्र शासनाकडून त्यांच्या सहभाग हिश्याची २०% निधी मिळविण्यासाठी पुणे महानगरपालिका तसेच प्रस्तावित पुणे महानगर मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन यांना प्राधिकृत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर एसपीव्ही स्थापन होईपर्यंत प्रस्तुत प्रकल्पासंबंधी केंद्र शासनाशी पत्रव्यवहार करण्यास आयुक्त, पुणे महानगरपालिका यांना प्राधिकृत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

७. पुणे महानगर मेट्रो रेल प्रकल्पाच्या टप्पा -१ मधील मार्गिका क्र.२ म्हणजे वनाझ ते रामवाडी या मेट्रो मार्गिकेसाठी पुणे महानगरपालिकेचा १०% सहभाग, राज्य शासनाचा २०% सहभाग, केंद्र शासनाचा २०% सहभाग व ५०% कर्ज वा इतर स्रोतांद्वारे उभारणी करणे तसेच मार्गिका क्र.१ म्हणजे पिंपरी चिंचवड ते स्वारगेट या मार्गिकेसाठी दोन्ही महानगरपालिकांचा एकूण १०% आर्थिक सहभाग, राज्य शासनाचा २०% सहभाग, केंद्र शासनाचा २०% सहभाग व उर्वरित ५०% रक्कम कर्ज वा तत्सम आर्थिक स्रोतांद्वारे उभारणी करणे या आर्थिक ढाच्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

८. पुणे महानगर मेट्रो रेल प्रकल्पांतर्गत "पिंपरी-चिंचवड ते स्वारगेट" या मार्गिकेसाठी एकूण आर्थिक खर्चातील पुणे व पिंपरी-चिंचवड या महानगरपालिकांच्या एकूण १०% हिश्याच रक्कम दोन्ही महानगरपालिकांनी आपापल्या हद्दीत येणाऱ्या सदर मार्गिकेच्या खर्चाच्या प्रमाणात

90/24

(प्रो-रेटा बेसिस) विभागून "पुणे महानगर मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड" या एस.पी.व्ही.कडे वर्ग करावी असे या महानगरपालिकांना निदेश देण्यात येत आहेत.

९. सदर प्रकल्पासाठी निधी उभारणीच्या ढाच्यातील राज्यशासनाच्या २०% सहभाग हिस्सामध्ये शासकीय जमिनीची किंमत धरून प्रकल्पासाठी आवश्यक असलेली शासकीय जमिन प्रचलित मुल्यांवर" पुणे महानगर मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड" या एस.पी.व्ही. कंपनीकडे वर्ग करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

१०. सदर प्रकल्पासाठी निधी उभारणीच्या विविध स्रोतांना सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट -३ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे मंजूरी देण्यात येत आहे.

११. पुणे महानगर मेट्रो रेल प्रकल्प केंद्रीय मेट्रो अधिनियमाच्या तरतूदीन्ही राबविण्यात येणार असल्याने सदर मेट्रो सेवेसाठी खालील तक्त्यात नमूद केल्यानुसार प्रवासी भाडे दरास तत्त्वतः मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	अंतर कि.मी मध्ये	सन २००९ मध्ये सुधारित केल्यानुसार दर (रु)	पुणे मेट्रोचे सन २०१८-१९ मधील दर (रु)
१	०-२	८	१३
२	२-४	१०	१७
३	४-६	१२	२०
४	६-९	१५	२५
५	९-१२	१६	२७
६	१२-१५	१८	३०
७	१५-१८	१९	३२
८	१८-२१	२१	३५
९	२१-२४	२२	३७
१०	२४-२७	२३	३८
११	२७-३०	२५	४२
१२	३० किमी पेक्षा जास्त	२७	४५

सदर भाड्यामध्ये ठरावीक कालावधी नंतर आवश्यकते प्रमाणे सुधारणा करण्याचे अधिकार केंद्रीय मेट्रो अधिनियमाच्या तरतूदी नुसार स्थापन करावयाच्या भाडे निश्चिती समितीकडे ठेवण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

१२. सदर प्रकल्पास निकडीचा सार्वजनिक प्रकल्प व महत्वपूर्ण नागरी वाहतूक प्रकल्प म्हणून घोषित करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

परिशिष्ट-१

पुणे महानगर मेट्रो रेल मार्गाच्या टप्पा क्रमांक-१ मधील मार्गिका क्रमांक- १ चा सविस्तर तपशील -

मार्गिका क्र. १ पिंपरी चिंचवड ते स्वारगेट	
एकूण लांबी	१६.५९ किमी
स्थानके	१५
एकूण लांबी पैकी पिंपरी चिंचवड मनपा हद्दीतील लांबी	७.१५ किमी.
पिंपरी चिंचवड मनपा हद्दीतील स्थानके	६ (पूर्णपणे उन्नत) (इलिकटेड)
पुणे मनपा हद्दीतील लांबी (खडकी कॅन्टॉर्मेंट हद्दीसह)	९.४४ किमी.
पुणे मनपा हद्दीतील स्थानके (खडकी कॅन्टॉर्मेंट हद्दीसह)	एकूण ९ स्थानके. यापैकी ४.७८ किमी लांबीचा उन्नत मार्ग असून ३ स्थानके उन्नत व उर्वरित ४.६६ किमी लांबीचा मार्ग हा भूमिगत असून ६ स्थानके भूमिगत आहेत.

*****

परिशिष्ट-२

पुणे महानगर मेट्रो रेल मार्गाच्या टप्पा क्रमांक-१ मधील मार्गिका क्रमांक २ चा सविस्तर तपशील

मार्गिका क्र. २ वनाझ ते रामवाडी	
एकूण लांबी	१४.९२५ किमी (पूर्णपणे उन्नत)
स्थानके	१५ (पूर्णपणे उन्नत)

*****

9/2/24

परिशिष्ट- ३

[I] पुणे महानगर मेट्रो प्रकल्पासाठी निधीची उपलब्धता व्हावी म्हणून निधी उभारण्यासाठी निश्चित करण्यात आलेले आर्थिकस्रोत -

- (i) मेट्रो मार्गाकांच्या दोन्ही बाजूस ५०० मी. अंतरापर्यंत येणाऱ्या जमिनीवर, अधिमूल आकारून ४ चटईक्षेत्र निर्देशांकाच्या मर्यादेत अतिरिक्त चटई क्षेत्र निर्देशां (एफएसआय) देण्याची तरतूद आपापल्या विकास नियंत्रण नियमावलीत करू त्यानुसार अधिमूल्याची रक्कम संबंधित महानगरपालिकेने वसूल करणे.
- (ii) शासन अधिसूचित करेल असे महत्वपूर्ण नागरी वाहतूक प्रकल्प राबविण्यात येणाऱ्या शहरात महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, १९६६ च्या तरतूदीनुसार आकारण्यात येणारे विकास शुल्क १००% पर्यंत वाढ करून आकारण्याविषय कायद्यात तरतूद करणे व त्यानुसार वसूल होणारी वाढीव रक्कम अशा प्रकारे वापरणे.
- (iii) शासन अधिसूचित करेल असे महत्वपूर्ण नागरी वाहतूक प्रकल्प राबविण्यात येणाऱ्या महानगरपालिका क्षेत्रात मुंबई मुद्रांक अधिनियम, १९५८ अन्वये स्थावर मालमत्ते अनुक्रमे विक्री, देणगी व फलोपभोग गहाण यावरील संलेखावर बसवायच्या मुद्रांव शुल्कासोबतच जमीनी व इतर स्थावर मालमत्तेचे विक्री किंवा देणगीच्या बाबतीत अशा रितीने स्थित असलेल्या मालमत्तेच्या मुल्यावर व फलोपभोग गहाणाच्या संलेखाच्या बाबतीत संलेखात मांडण्यात आलेल्या संलेखाद्वारे सुरक्षित रक्कमेवर १% अधिभा लावण्याची तरतूद महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमात करून अशा प्रत्यक्ष जमीनी व इतर स्थावर मालमत्तेचे अनुक्रमे विक्री, देणगी व फलोपभोग गहाण संलेखाच्या नोंदणीच्या वेळी सदर अधिभाराची रक्कम संबंधित जिल्हा उपनिबंधकांनी वसूल करणे व शासनाने यामाध्यमातून वसूल झालेल्या रक्कमेएवढे अनुदान संबंधित महानगरपालिका किंवा संबंधित महत्वपूर्ण नागरी वाहतूक प्रकल्पासाठी निवृत्त एसपीडी यांस देणे.
- (iv) मेट्रो स्टेशन व कार डेपोंच्या जागांच्या व्यावसायिक वापर करून त्यानुसार विकसनाद्वारे प्राप्त होणारे उत्पन्न प्रस्तुत प्रकल्पासाठी वापरणे
- (v) जाहिरात व पार्किंगपासून मिळणारे उत्पन्न प्रकल्पासाठी वापरणे.

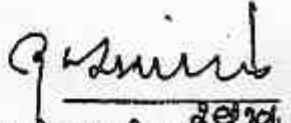
[II] सदर स्रोतातून प्राप्त होणारा निधी संबंधित महानगर पालिकांनी तयार केलेल्या एका वेगळ्या "नागरी वाहतूक निधी" मध्ये ठेवावयाचा असून त्याचा विनियोग सदर प्रकल्पासाठी महानगरपालिकांनी करावयाच्या अर्थसहाय्याचे प्रदान करण्यासाठी तसेच प्रकल्पाच्या कर्जाची परतफेड करण्याकरिता वर उल्लेखिलेल्या एसपीडी कंपनीकडे वर्ग करण्यासाठी करावयाचा आहे. सदर कर्ज परतफेडीसाठी "नागरी वाहतूक निधी" कमी पडल्यास दोन्ही महानगरपालिकांनी इतर स्रोतातून त्यासाठी आवश्यक निधी उपलब्ध करून द्यावयाचा आहे.

*****

[II] पुणे महानगर मेट्रो प्रकल्पाच्या "पिंपरी ते निगडी" आणि "स्वारगेट ते कात्रज" अशा वाढीव मेट्रो मार्गिकेस (एकूण १५ की.मी. वाढीव लांबी) तत्त्वतः मान्यता देण्यात येत असून सदर वाढीव मेट्रो मार्गिकेचा टप्पा-२ मध्ये समावेश करून त्याचा स्वतंत्रपणे प्रस्ताव केंद्र शासनाकडे पाठविण्यासाठी सदर वाढीव मार्गिकेकरिता सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करून घेण्यास व त्या आधारे प्रस्ताव केंद्र शासनाकडे पाठविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

हा शासन निर्णय निशोजन विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र.१५५/१४४४, दिनांक १३.०८.२०१३ व वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र.४७०/व्यय-३, दिनांक १४.०८.२०१३ अन्वये प्राप्त अभिप्रायांचा विचार करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(एस.के. सालीमठ)
उपसचिव, महाराष्ट्र राज्य

प्रति,

मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, यांचे सचिव.
मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
मा. राज्यमंत्री (नवि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
अपर मुख्य सचिव, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
प्रधान सचिव (नवि-१), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
प्रधान सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
प्रधान सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
प्रधान सचिव (परिवहन), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
प्रधान सचिव (नवि-२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
सचिव (विशेष प्रकल्प), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
विभागीय आयुक्त, पुणे विभाग, पुणे.
आयुक्त, पुणे महानगरपालिका, पुणे.
आयुक्त, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका, पिंपरी-चिंचवड.
जिल्हाधिकारी, पुणे.
महाव्यवस्थापक, मध्य रेल्वे, मुंबई.
महाव्यवस्थापक, पुणे महानगर परिवहन महामंडळ स्यादित, पुणे.

पोलिस आयुक्त, पुणे.

सह सचिव, नगर रचना, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

संचालक, नगर रचना, मध्यवर्ती प्रशासकीय इमारत, पुणे.

उप सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

कार्यासन अधिकारी (नवि-२२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

निवड नस्ती (नवि-७).

पुणे महानगर मेट्रो रेल प्रकल्प टप्पा-१ मधील
मार्गिका क्र. १ (पिंपरी चिंचवड ते स्वारगेट) व
मार्गिका क्र. २ (वनाज ते रामवाडी) या
मार्गिकेच्या सुधारित प्रस्तावास मंजूरी देणे.

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : पीएमआर-३३१६/प्र.क्र.१३२/नवि-७,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २३ डिसेंबर, २०१६.

संदर्भ : शासन निर्णय क्रमांक : पीएमआर-३३१३/प्र.क्र.२९/नवि-७, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २९ ऑक्टोबर, २०१३

प्रस्तावना :

पुणे महानगर प्रदेशातील सार्वजनिक वाहतूक व्यवस्था सक्षम करण्याच्या दृष्टीने पुणे व पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका क्षेत्रात, मेट्रो रेल्वे कार्यान्वित करण्याचा निर्णय राज्य शासनाने पुणे मेट्रो रेल्वे प्रकल्पातील मार्गिका क्र.१ पिंपरी चिंचवड ते स्वारगेट -लांबी १६.५८९ कि.मी. व मार्गिका क्र.२ वनाज ते रामवाडी -लांबी १४.९२५ कि.मी. यास दिनांक ३० सप्टेंबर २०१३ रोजी झालेल्या मंत्रीमंडळाच्या बैठकीमध्ये मान्यता दिली. त्यासोबतच पुणे महानगर मेट्रो प्रकल्पाच्या "पिंपरी ते निगडी" आणि "स्वारगेट ते कात्रज" अशा वाढीव मेट्रो मार्गिकेस (एकूण १५ की.मी. वाढीव लांबी) तत्त्वतः मान्यता देण्यात आली आहे.. त्यानुसार पुणे मेट्रो रेल्वे प्रकल्पाच्या सदर प्रस्तावास क्र.पीएमआर-३३१३/ प्र.क्र.२९/ नवि-७, दि.२९/१०/२०१३ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली.

२.० पुणे मेट्रो रेल्वे प्रकल्पातील मार्गिका क्र.१ पिंपरी चिंचवड ते स्वारगेट -लांबी १६.५८९ कि.मी. व मार्गिका क्र.२ वनाज ते रामवाडी -लांबी १४.९२५ कि.मी. यास केंद्र शासनाने दिनांक ११ फेब्रुवारी २०१४ रोजी तत्वता मान्यता दिली. तदनंतर दि. ०२.०९.२०१४ च्या पत्रान्वये केंद्रशासनाकडे अंतीम मान्यतेसाठी प्रस्ताव पाठविण्यात आला. तथापि दरम्यान सदर प्रकल्पाच्या आखणीबाबत काही आक्षेप आले.

३.० सदर प्रकल्पाच्या आखणी बाबत आलेल्या आक्षेपांच्यानुषंगाने शासनाने एक समिती स्थापन केली होती. उक्त समितीने मार्गिका क्र.१, पिंपरी चिंचवड ते स्वारगेट यामार्गिकेची आखणी कायम ठेवून वनाज ते रामवाडी मार्गिकेत काही बदल करण्याची शिफारस केली. सदर प्रकल्पाची सुसाध्यता कायम ठेवून समितीने केलेल्या शिफारशी च्या अनुषंगाने वनाज ते रामवाडी मार्गिकेत किंचित बदल करून माहे

नोव्हेंबर २०१५ च्या सुधारित दराचा सविस्तर प्रकल्प अहवाल (डीपीआर) दिल्ली मेट्रो रेल्वे महामंडळाने (डीएमआरसी) तयार करून सादर केला आहे. सुधारित प्रकल्प अहवालात मार्गिका क्र.२ वनाज ते रामवाडी जंगली महाराज, संचेती चौक, सिव्हील कोर्ट, बाबासाहेब आंबेडकर चौक मार्गे पुणे स्टेशनला जाण्याऐवजी खंडुजीबाबा चौक मार्गे नदीकाठाने महापालिका भवन, धान्य गोडारून (कामगार पुतळा), मार्गे पुणे स्टेशनवरून पुढे पूर्वीच्याच आराखडयानुसार रामवाडी पर्यंत एलिव्हेटेड (उन्नत) प्रस्तावित आहे.

४.० सदर समितीच्या शिफारशीनुसार मार्गिकाची आखणी केल्यानंतर आवश्यक बदलासह दोन्ही मार्गिकांची एकूण लांबी ३१.२५४ कि.मी. आहे. डीएमआरसीने सादर केलेला सुधारित प्रकल्प अहवालात प्रकल्पाची किंमत नोव्हेंबर २०१५ च्या भाव पातळीवर ठरविण्यात आली सदर किंमत एसपीव्ही मॉडेलसाठी आयडीसीसह ही किंमत रु ११४२० कोटी अशी अपेक्षित आहे.

५.० सदर सविस्तर प्रकल्प अहवाल (डीपीआर) केंद्रशासनाकडे मान्यतेसाठी दिनांक ७ डिसेंबर २०१५ च्या पत्रान्वये पाठविण्यात आला आहे. सदर प्रकल्प अहवालाबाबत केंद्रीय विविध मंत्रालयांनी उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांचे खुलासे केंद्रशासनास सादर करण्यात आले आहेत. सदर प्रकल्पाच्या मंजूरीसाठी आयोजित करण्यात आलेल्या प्री-पीआयबी बैठकीत उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांचे खुलासे केंद्रशासनास सादर करण्यात आहेत. पुणे मेट्रो रेल्वे प्रकल्प मंजूरीसाठी दिनांक १४ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी पीआयबीची बैठक केंद्रशासनाच्या स्तरावर संपन्न झाली. पब्लिक इन्व्हेस्टमेंट बोर्ड (पीआयबी) यांचे शिफारशी नंतर केंद्रीय मंत्रिमंडळाने पुणे मेट्रो रेल्वे प्रकल्पास दिनांक ७/१२/२०१६ रोजी मान्यता दिली आहे.

६.० राज्यातील मुंबई महानगर प्रदेशातील मुंबई मेट्रो व नवी मुंबई मेट्रो प्रकल्पांची अंमलबजावणी संबंधित यंत्रणांकडून सुरू झाली असल्याने मुंबई महानगर प्रदेशातील मेट्रो रेल्वे प्रकल्पा व्यतिरिक्त राज्यातील अन्य शहरातील मेट्रो रेल्वे प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीसाठी एकच राज्यस्तरीय विशेष हेतू वहन कंपनी (SPV) ठेवण्याच्या अनुषंगाने, यापूर्वी स्थापन झालेल्या नागपूर मेट्रो रेल्वे कॉर्पोरेशनचे (केद्र व राज्य शासनाचा संयुक्त उपक्रम), राज्यस्तरीय महाराष्ट्र मेट्रो रेल्वे कॉर्पोरेशन अशा केद्र व राज्य शासनाचा ५०:५० संयुक्त सहभाग असलेल्या विशेष हेतू वहन कंपनी (SPV) मध्ये तूर्तास परिवर्तन करण्यास व पुणे मेट्रो रेल्वे प्रकल्पासाठी वेगळी विशेष हेतू वहन (SPV) स्थापन करण्याऐवजी सदर

प्रकल्पाची अंमलबजावणी या एकाच राज्यस्तरीय विशेष हेतू कंपनीकडे सोपविण्याबाबत अनुकूलता असल्याचे केंद्रशासनास कळविले आहे. या अनुषंगाने केंद्रीय मंत्रिमंडळाने पुणे मेट्रो रेल्वे प्रकल्पास दिनांक ७/१२/२०१६ रोजी मान्यता देताना यापूर्वी स्थापन झालेल्या नागपूर मेट्रो रेल्वे कॉर्पोरेशनचे (केंद्र व राज्य शासनाचा संयुक्त उपक्रम) राज्यस्तरीय महाराष्ट्र मेट्रो रेल्वे कॉर्पोरेशन अशा केंद्र व राज्य शासनाचा ५०:५० संयुक्त सहभाग असलेल्या विशेष हेतू वहन कंपनी (SPV) मध्ये परिवर्तन करण्यास तसेच पुणे महानगर मेट्रो रेल प्रकल्प राबविण्यासाठी "महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड " या केंद्र व राज्य शासनाचा संयुक्त उपक्रम असलेल्या स्पेशल पर्पज व्हेईकल (एस.पी.व्ही.) कंपनीकडे सोपविण्यास मान्यता दिली आहे.

७.० पुणे महानगर मेट्रो रेल प्रकल्प टप्पा-१ मधील मार्गिका क्र. १ (पिंपरी चिंचवड ते स्वारगेट) व मार्गिका क्र. २ (वनाझ ते रामवाडी) या मार्गिकेच्या सुधारित प्रस्तावास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. या संदर्भात सर्वंकष विचारांती शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

पुणे महानगर मेट्रो रेल प्रकल्पातील टप्पा-१ मधील "मार्गिका क्रमांक-१ : पिंपरी चिंचवड ते स्वारगेट" या मार्गिकेस व "मार्गिका क्रमांक -२ : वनाझ ते रामवाडी" या मार्गिकेच्या सुधारित प्रस्तावास पुढीलप्रमाणे मान्यता देण्यात येत आहे.

१. पुणे महानगर मेट्रो रेल प्रकल्पांतर्गत पहिल्या टप्पातील पिंपरी चिंचवड ते स्वारगेट -लांबी १६.५८९ कि.मी. व मार्गिका क्र.२ वनाझ ते रामवाडी -लांबी १४.६६५ कि.मी. या रु ११४२० कोटी किमतीच्या उन्नत व अंशतः भूयारी मेट्रो प्रकल्पास या प्रकल्पाच्या खर्चाच्या किमतीत कोणत्याही कारणाने वाढ झाल्यास त्याचे दायित्व राज्य शासनावर न येता तो भार पूर्णतः विशेष हेतू वहन कंपनीचा राहील या अटीवर मान्यता देण्यात येत आहे.
२. सदर प्रकल्पाच्या एस.पी.व्ही. मॉडेल अंतर्गत दर्शविलेल्या सोबतच्या परिशिष्ट -१ मध्ये नमूद केलेल्या आर्थिक सहभागास सदर प्रकल्पासाठी आंतरराष्ट्रीय अर्थसंस्थांकडून घ्यावयाच्या कर्जाच्या व्याज व मुदलाची परतफेड करण्याची जबाबदारी पूर्णतः विशेष हेतू वहन कंपनीची राहील व त्या कर्जाचे कोणतेही दायित्व राज्यशासनावर येणार नाही या अटीवर मान्यता देण्यात येत आहे.

३. सदर प्रकल्पासाठी राज्य शासनाचा समभाग रु. १३१० कोटी तसेच केंद्र शासनाचे कर (५०%) साठी रु. ६४४ कोटी आणि राज्यस्तरीय/स्थानिक करावरील खर्चासाठी रु ३०२.२० कोटी असे ९४६.२० कोटी राज्य शासनाकडून दुय्यम कर्जसहाय्य हे त्याची व्याजासह परतफेड करण्याची जबाबदारी संबंधीत विशेष हेतू वहन कंपनीची राहिल या अटीवर देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
४. राज्यातील मेट्रो रेल्वे प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीसाठी एकच राज्यस्तरीय विशेष हेतू वहन कंपनी (SPV) ठेवण्याच्या अनुषंगाने यापूर्वी स्थापन झालेल्या नागपूर मेट्रो रेल्वे कॉर्पोरेशनचे (केंद्र व राज्य शासनाचा संयुक्त उपक्रम) राज्यस्तरीय महाराष्ट्र मेट्रो रेल्वे कॉर्पोरेशन अशा केंद्र व राज्य शासनाचा ५०:५० संयुक्त सहभाग असलेल्या विशेष हेतू वहन कंपनी (SPV) मध्ये परिवर्तन करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
५. पुणे महानगर मेट्रो रेल प्रकल्पांतर्गत सदर दोन्ही मार्गिकांचे प्रकल्प राबविण्यासाठी "महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड " या नावाने स्थापन केलेल्या केंद्र व राज्य शासनाचा संयुक्त उपक्रम असलेल्या स्पेशल पर्पज व्हेईकल (एस.पी.व्ही.) कंपनीकडे सोपविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
६. " महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड " या कंपनीस सदर प्रकल्प अंमलबजावणी संबंधातील अधिकार दिल्ली मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन (डी.एम.आर.सी.) च्या धर्तीवर देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
७. सोबतच्या परिशिष्ट -१ मध्ये नमूद केलेल्या आर्थिक सहभाग ढाच्यातील राज्यशासनाच्या २०% सहभाग हिश्यामध्ये शासकीय जमिनीची किंमत धरून प्रकल्पासाठी आवश्यक असलेली शासकीय जमिन प्रचलित मुल्यांवर " महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड " या एस.पी.व्ही. (SPV) कंपनीकडे वर्ग करण्यास सदर प्रकल्पासाठी खाजगी जमिनिचे भू-संपादन करावे लागल्यास त्याबाबतचा भार राज्य शासनावर राहणार नाही व तो भार विशेष हेतू वहन कंपनीने उचलणे बंधनकारक राहिल या अटीवर मान्यता देण्यात येत आहे.

८. सदर प्रकल्प राबविण्यासाठी केंद्र शासन व रेल्वे प्रशासनाशी आवश्यक तो पत्र व्यवहार करण्यास व केंद्र शासनाकडून त्यांच्या सहभाग हिश्याचा २०% निधी मिळविण्यासाठी महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन यांना प्राधिकृत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
९. वरील सुधारित केलेल्या मान्यतेखेरीज यापूर्वी मान्यता दिलेल्या संदर्भाधीन क्र.पीएमआर-३३१३/ प्र.क्र.२९/ नवि-७, दि.२९/१०/२०१३ च्या शासन निर्णयातील मान्यता कायम ठेवण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
१०. सदर प्रकल्पामध्ये केंद्र व राज्य शासनाचा आर्थिक सहभाग हा सदर प्रकल्पाच्या निविदा स्वीकृतीनंतर येणाऱ्या प्रत्यक्ष किंमतीवर आधारित मान्य करण्याबाबत केंद्र शासनास विनंती करण्यात यावी.

सदरचा शासन निर्णय वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र. विवि/शिकाना/ १८३ दिनांक ७ डिसेंबर, २०१६ अन्वये प्राप्त अभिप्राय व त्यासंदर्भात मंत्रिमंडळाने दिनांक ८ डिसेंबर, २०१६ रोजीच्या बैठकीत दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१६१२२३१६१६५४२१२५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Shriram
Dattatray Yadav

Dig daily (signed by Shrikan Dattamany Yalla)
Director, Government Of Maharashtra, Mumbai
Data center Department, state@ke=000002
@MahaGovIN,
25.8.2016 09:07:00 (id=172700212161440001527-
676762001358066700145000270_cms@in)
Dattamany Yalla
Date: 2017-10-06 17:39:38 +05'30'

(श्रीराम यादव)

उप सचिव, महाराष्ट्र राज्य

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, यांचे सचिव.
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- ३) मा. राज्यमंत्री (नवि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- ४) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- ५) अपर मुख्य सचिव, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- ६) प्रधान सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- ७) प्रधान सचिव (नवि-१), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

- ८) प्रधान सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- ९) प्रधान सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- १०) प्रधान सचिव (परिवहन), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- ११) सचिव (नवि-२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- १२) सचिव (विशेष प्रकल्प), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- १३) सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- १४) महानगर आयुक्त, पुणे महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण औंध पुणे
- १५) विभागीय आयुक्त, पुणे विभाग, पुणे.
- १६) जिल्हाधिकारी, पुणे.
- १७) पोलिस आयुक्त, पुणे.
- १८) व्यवस्थापकीय संचालक, मुंबई मेट्रो रेल कार्पोरेशन मुंबई.
- १९) व्यवस्थापकीय संचालक, नागपूर मेट्रो रेल कार्पोरेशन मुंबई.
- २०) महाव्यवस्थापक, मध्य रेल्वे, मुंबई.
- २१) आयुक्त, पुणे महानगरपालिका, पुणे.
- २२) आयुक्त, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका, पिंपरी-चिंचवड.
- २३) महाव्यवस्थापक, पुणे महानगर परिवहन महामंडळ मर्यादित, पुणे.
- २४) सह सचिव, नगर रचना, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- २५) संचालक, नगर रचना, मध्यवर्ती प्रशासकीय इमारत, पुणे.
- २६) उप सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- २७) कार्यासन अधिकारी (नवि-२२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २८) निवड नस्ती (नवि-७).

परिशिष्ट-१

एस.पी.व्ही. मॉडेल अंतर्गत प्रस्तावित आर्थिक सहभाग
(केंद्रीय अधिभार व करासह नोव्हेंबर २०१५ च्या दर सूचीनुसार)

अ.क्र	तपशिल	रक्कम रु.कोटीत
१	केंद्र सरकारचा आर्थिक समभाग (Gol Equity)	१३१०.००
२	राज्य सरकारचा आर्थिक समभाग (GoM Equity)	१३१०.००
३	केंद्रीय करांच्या ५० टक्के केंद्र शासनामार्फत दुय्यम कर्ज सहाय्य (Gol Subordinate Debt)	६४४.००
४	केंद्रीय करांच्या ५० टक्के राज्य शासनामार्फत दुय्यम कर्ज सहाय्य (GoM Subordinate Debt)	६४४.००
५	स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे अनुदान (Grant From ULBs)	२८.५०
६	वर्ल्ड बँक व एआयआयबी कर्ज (Loan From WB/AIIB)	५८३१.५०
७	एकूण	९७६८.००
८	राज्यस्तरीय/स्थानिक करासाठी राज्य शासनाचे दुय्यम कर्ज सहाय्य (GoM Subordinate Debt)	३०२.२०
९	पुनर्वसन खर्चासहित जमिनीची किंमत तसेच राज्यस्तरीय/स्थानिक कर याकरिता स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे अनुदान (Grant From ULBs)	१२१०.८०
एकूण		११२८१.००
१०	मेट्रो बांधणीच्या कालावधीमधील व्याज एसपीव्हीने सोसणे (आय.डी.सी.) (SPV to Bear)	१३९.००
एकूण		११४२०.००

****